

บทความสั้น (Short Article)

ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพช่องปากของเด็กนักเรียนประถมศึกษา

จินตนา เทาปาอินทร์*

Survey of knowledge, attitudes, and practice of oral health among primary school children

Jintana Thaopa-in*

Undergraduate Program of Public Health, Faculty of Medicine, University of Phayao, Phayao Province 56000

* Correspondence: p_ornkanok@hotmail.com

Naresuan Phayao J. 2016;9(3):43-44.

บทคัดย่อ

การศึกษามุ่งสำรวจความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพช่องปากของเด็กนักเรียนประถมศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีความรู้และทัศนคติถูกต้องมากกว่าร้อยละ 90 ขณะที่การปฏิบัติด้านการแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เพียงร้อยละ 77.2

คำสำคัญ: ความรู้, ทักษะ, ปฏิบัติ, สุขภาพช่องปาก

Abstract

The study was aimed to survey the knowledge, attitudes, and practice of oral health among primary school students. The knowledge and true attitudes were high up to 90%, while the practice of regular brushing twice daily was only 77.2%.

Keywords: knowledge, attitudes, practice, oral health

บทนำ

โรคช่องปากเป็นปัญหาสุขภาพสาธารณะที่สำคัญอย่างหนึ่ง มีความชุกและอุบัติการณ์สูงในประชากร รายได้น้อย [1] เด็กอายุ 2 ถึง 12 ปีในพื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบทของประเทศไทยมีอุบัติการณ์ฟันผุสูงถึงร้อยละ 96.8 โดยเฉพาะเด็กก่อนวัยเรียน ค่าเฉลี่ยน้ำนม/ฟันแท้ผุ สูญหาย และอุด (Decay Missing Filling for permanent teeth) เท่ากับ $3.7/7.4 \pm 1.8/4.6$ ซึ่ง [2] ความรู้สุขภาพช่องปากอย่างเพียงพอจำเป็นสำหรับการซึมซับพฤติกรรมสุขภาพช่องปากอย่างเหมาะสม

ต่อการป้องกันโรคช่องปาก [3-5] การศึกษานี้มุ่งสำรวจความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของเด็กนักเรียน

วัสดุและวิธีการ

ผู้เข้าร่วมการสำรวจประกอบด้วยเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา ตำบลบ้านแม่เทย อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน จำนวน 281 คน ข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปและข้อมูลเฉพาะ ประมวลผลโดยแจกแจงเป็นจำนวนและร้อยละ

ผลการศึกษา

ประมาณกึ่งหนึ่งเป็นเพศชาย (ร้อยละ 50.09) ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา (ร้อยละ 58.7) ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพช่องปากจากหลายแหล่ง เป็นต้นว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุข (ร้อยละ 34.9) ครู (ร้อยละ 31.7) ผู้ปกครองและญาติ (ร้อยละ 19.6) และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 1.4)

ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการกินน้ำตาลนำไปสู่ฟันผุ (ร้อยละ 97.5) ยาสีฟันฟลูออไรด์ใช้สำหรับป้องกันฟันผุ (ร้อยละ 91.8) มีทัศนคติเกี่ยวกับการดูแลตนเองสำคัญต่อการป้องกันปัญหาโรคฟัน (ร้อยละ 93.2) นอกจากนี้มีการปฏิบัติด้านการแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 77.2)

วิจารณ์

ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพช่องปากค่อนข้างสูงมากกว่าร้อยละ 90 ขณะที่การปฏิบัติแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้งอย่างสม่ำเสมอเพียงร้อยละ 77.2 แต่ถือว่าค่อนข้างสูงเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาในชนบทของประเทศจีนในเด็กอายุ 12 ถึง 15 ปี [6] การกินน้ำตาลนำไปสู่ฟันผุร้อยละ 97.5 ต่อ 76.6 ยาสีฟันฟลูออไรด์ใช้สำหรับฟันผุร้อยละ 91.8 ต่อ 3.7 การดูแลตนเองสำคัญต่อการป้องกันปัญหาโรคฟัน ร้อยละ 93.2 ต่อ 88.3 นอกจากนี้มีการปฏิบัติแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ร้อยละ 77.2 ต่อ 3.2

หลายการศึกษารายงานความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และสภาวะสุขภาพช่องปาก [3,4,7] การศึกษาในประเทศไทยรายงานว่าหากพ่อแม่แนะนำการแปรงฟันและกวดขันการแปรงฟันหลังอาหารอาจช่วยป้องกันฟันน้ำนมผุ [2] ดังนั้นการช่วยเหลือดูแลสุขภาพจากกลุ่มผู้ปกครองของประชากรเป้าหมายจึงเป็นสิ่งจำเป็น

เอกสารอ้างอิง

1. Chi DL, Masterson EE, Carle AC, Mancl LA, Coldwell SE. Socioeconomic status, food

security, and dental caries in US children: Mediation analyses of data from the National Health and Nutrition Examination Survey, 2007–2008. *Am J Public Health.* 2014;104(5): 860–4.

2. Sutthavong S, Taebanpakul S, Kuruchitkosol C, Ayudhwa TI, Chantveerapwong T, Fuang-roong S, et al. Oral health status, dental caries risk factors of the children of public kindergarten and schools in Phranakornsri-ayudhya, Thailand. *J Med Assoc Thai.* 2010; 93(Suppl6):S71-8.
3. Miller E, Lee JY, DeWalt DA, Vann WF. Impact of caregiver literacy on children's oral health outcomes. *Pediatr.* 2010;126(1):107–14.
4. Parker EJ, Jamieson LM. Associations between indigenous Australian oral health literacy and self-reported oral health outcomes. *BMC Oral Health.* 2010;10(1):3.
5. Deinzer R, Micheelis W, Granrath N, Hoffmann T. More to learn about: periodontitis-related knowledge and its relationship with periodontal health behaviour. *J Clin Periodontol.* 2009; 36(9):756–64.
6. Gao J, Ruan J, Zhao L, Zhou H, Huang R, Tian. Oral health status and oral health knowledge, attitudes and behavior among rural children in Shaanxi, western China: a cross-sectional survey. *BMC Oral Health.* 2014;14: 144.
7. Wong M, Lo E, Schwarz E, Zhang H. Oral health status and oral health behaviors in Chinese children. *J Dent Res.* 2001;80(5): 1459–65.